

Vidundertroen

Hvis man spørger, om det er let eller svært at tro i bibelsk forstand, må svaret blive: det er hverken let eller svært, det er uden Guds hjælp umuligt!

Man hører ganske vist forkyndere sige, at ethvert menneske tror jo, at lyset bliver tændt, når han trykker på den elektriske knap, skønt han ikke kender lovene for elektricitet – og så hævdes det, at sådan er det også med troen på Jesus!

Men det er ikke sandt, og det er en misvisende sammenligning.

Elektriciteten er en kraft i skaberværket, som menneskene har fundet frem til at benytte. Den er nu almen kendt, og menneskene har i mange generationer vænnet sig til at tage den i brug, så den i dag nærmest er uundværlig. Når forkyndere hævder, at du tror på elektricitets kraft, skønt du ikke kender den, så er den »tro« intet under, men en fælles »tro« for hele menneskeheden, byggende på mange generationers fælles erfaringer. Her er i bibelsk forstand slet ikke tale om tro.

Elektriciteten ligger inden for det område, som menneskene kan udforske ved egne evner. Det er et stort område. Atomkraften ligger også inden for dette område – og meget andet – menneskenes muligheder for at udforske skaberværket er store – men Gud er ikke inden for menneskenes område – ham kan de ikke ad forskningens eller tænkningens vej nå frem til – den Gud, de på den måde finder frem til, er kun en *tænkt* gud, men ikke Gud.

Gud er ikke et resultat af tænkningen eller forskningen – han *er den, han er!* Som den, Han virkelig er, kan han ikke tænkes. Han er uudforskelig!

Hvordan kan et menneske så komme til troen på ham? Nu er det ikke mere et spørgsmål, om det er let eller svært – nu lyder spørgsmålet: *hvordan* kan et menneske komme til at tro på Gud, når Gud hverken kan tænkes eller udforskes – når Gud altså er uopnåelig.

Gud har talt

Gud har imidlertid *givet sig til kende!* Gud, der ikke kan tænkes eller udforskes, har *talt* til menneskene og derved *åbenbaret sig!* Havde han ikke gjort det, ville det for altid forblive umuligt at tro på ham – man ville aldrig komme længere end til at tro på sine egne tanker om ham, og de er altid forkerte.

O, vidundertro!

Sådan synger *Grundtvig* i sin prægtige salme om troen og løfter os dermed op over alle de trivielle forestillinger og forklaringer om troen, som kun hjælper til at forfladige den og berøve den dens herlig-

hed og kraft.

Troen er et *under*, et *vidunder* eller (for at anvende et bibelsk ord) en *hemmelighed*. Intet menneske har den af sig selv eller som en selvfølge. Kun i kraft af Guds under får et menneske del i den vidunderlige tro, og kun i kraft af det vidunderlige bevarer han vidundertroen.

Den underfulde tro har ikke nogen genstand; den tror ikke på dette eller hint, men på Gud den Almægtige, således som Han har åbenbaret sig i Kristus Jesus gennem Den hellige Skrift.

Han er ikke nogen genstand. Om alle verdens regeringer pålagde alle verdens forskere at opdage Gud og gav dem ethvert tænkeligt hjælpemiddel og stillede al verdens kapital til deres rådighed, så ville det dog aldrig lykkes dem. Alle verdens kernekraftanlæg, computere, forskningscentre og biblioteker stilles til deres rådighed – det hjælper ikke – de kan aldrig finde Gud eller opdage ham!

Lad dem så supplere deres forskning med alle verdens psykologer, mystikere og religiøst anlagte mennesker – det hjælper ikke det mindste! Gud lader sig aldrig finde eller opdage; han er ikke en del af universet – han er Skaberen, der med et ord har skabt alt ud af intet – han er uden begyndelse og uden ende – han er ikke og bliver aldrig en genstand eller en kraft eller et princip eller en naturlov, som menneskene kan finde gennem deres forskning.

Gud er det evige JEG ER. Alt, hvad verdens bedste hjerner eller mest religiøse og følsomme sjæle kan finde frem til, er en gud, som de har tænkt sig til eller følt sig til, men Gud er ikke en tænkt gud eller en følt gud – Han er GUD – Han er DEN HAN ER!

Gud er altså utænkelig og uopnåelig. Han bor i et utilgængeligt lys, som intet menneske kan komme nær. Hans væld overgår ethvert menneskeligt og videnskabeligt begreb. Vi kan ikke forestille os ham.

Han er Den Underfulde – at komme til tro på Ham er derfor underfuldt, thi forstanden kan lige så lidt som følelsen eller viljen nogensinde finde eller opdage ham.

Hvis ikke Den underfulde, evige, hellige, ufattelige Gud gav sig til kende for os, ville vi aldrig have andet end vore tanker og følelser om ham at bygge på, og de var aldrig andet end sand og sump.

Det er stadig en fare, også i kristenheden, at man tror på sine egne tanker og forestillinger om Gud. Derved indpasser man Ham i sin egen verden og laver sig en gud i sit eget billede.

Gud har talt på mange måder gennem

profeterne, og da han ville give os den *fuldstændige og udtømmende åbenbaring af sig selv*, sendte han os *sin Søn*, vor Herre Jesus Kristus.

Han er også aldeles utænkelig, thi han er født af en kvinde, der aldrig havde kendt nogen mand – han var undfanget i moders liv ved Helligånden – han voksede op i beskedne kår og blev uddannet som tømmersvend, men denne unge håndværker sagde, at »den, der har set mig, har set Faderen!«

Hele hans liv er utænkeligt; han var uden synd og gjorde aldrig et fejltrin; han helbredte de uhelbredelige, han opvakte de døde, han stillede storm og uvejrs og kom engang vandrende på bølgerne.

Han er Gud, og han er et menneske! I hans korte liv åbenbarede Gud sig fuldt og helt; det bliver aldrig gentaget; det er *en gang for alle*.

Han døde – det kan tænkes, thi alle mennesker dør – men hvis du tænker således om ham, bliver du kun i dine egne tanker, hvorved du bliver uden Gud og uden håb.

Han døde, det er sandt, men han døde ikke en naturlig død, som vi kalder menneskers død. Han var ikke svækket af nogen synd og havde derfor ingen døds-kim i sig. Han behøvede ikke som du og jeg og alle andre at dø. Guds ord forkyn-der, at han gav sit liv som et sonoffer for verdens synd og som en løsesum for vor trældom under mørket og døden.

Og Bibelen forkyn-der, at det gjorde han *en gang for alle*. Dermed siges det os, at det er gyldigt til alle tider, og at det aldrig bliver gentaget, fordi det ikke kan og ikke skal gentages. Det er *fuldkomment*, og det er *fuldbragt*.

Den tredje dag efter hans begravelse skete det, der aldrig kan udforskes: *han opstod fra de døde!*

Også dette ligger uden for menneskeheden erfaringsområde og uden for deres muligheder. Ingen anden end han er opstået fra de døde med et uforkrænkeligt opstandelseslegeme og derefter indgået i den herlighed, der tilhører Gud.

Således har Gud talt og åbenbaret sig uden at lade noget af sit evige JEG forblive skjult. Han, der ikke kan tænkes og ikke udgranskes, har *åbenbaret sig!*

Nu forkyn-der evangeliet os det utænkelige budskab, at enhver, der tror på ham, ikke skal se døden, men er gået over fra døden til livet. Det er »herligt«, at vi kan få lys og varme i huset, når vi trykker på den elektriske kontakt – men dette er jo uendeligt meget mere herligt – hvorfor tror hele verden ikke på evangeliet om Jesus Kristus?

Vidundertroen, en hemmelighed

Gud har åbenbaret sig fuldstændigt i Jesus fra Nazaret, men at Gud således har åbenbaret sig, er ikke det samme, som at nu har han gjort sig forståelig for den menneskelige forstand og erfaring. Gud forbliver Gud, også når han åbenbarer sig, og forbliver dermed højt over, hvad menneskene kan finde frem til ad tankens, forskningens og erfaringens vej.

Det *kloge* menneske betragter Guds åbenbaring i Kristus Jesus som *dårskab* – især er det tåbeligt at forestille sig, at et eneste bestemt menneske samtidig er den evige Gud, og at dette bestemte menneske ved sin død på et kors har kunnet bære alle menneskers synder og tage dem bort. Og at tro på hans opstandelse – du kan lige så godt tro på H. C. Andersens eventyr!

Det *krævende* menneske *forarger* sig over, at Gud ikke på en helt anden markant måde beviser sin almagt ved undergerninger af overbevisende karakter – at henvise os til korset uden for Jerusalem er oprørende – se dog på al verdens nød i dag, så kan du vel se, at der ikke findes nogen gud – hvad har den korsfæstede overhovedet udrettet for menneskene i dag!

Skønt Gud har talt tydeligt og udtømmende om sig selv, så er denne hans tale (hans åbenbaring af sig selv) alt andet end en forklaring, der tilfredsstiller mennesket.

Kristus omtales af apostelen *Paulus* som Guds *hemmelighed* (Kol. 2,2). Bag dette udtryk ligger apostelens egen erfaring: han var overbevist om, at han var en troende og gudfrygtig israelit, indtil den opstandne Herre og Frelser mødte ham uden for *Damaskus* – da gik det op for ham, at han med al sin »tro«² aldrig havde kendt Gud. Den gud, han hidtil havde tjent, var hans egne opfattelsers og tankers gud – den sande og levende Gud lå imidlertid helt udenfor, hvad Paulus kunne nå frem til – først da Jesus åbenbarede sig personligt for ham, kom han ud af den indbildte tro, ind i den virkelige tro. Paulus kom ikke til Jesus med troen, men Jesus kom til Paulus med troen!

Indtil mødet med den opstandne havde Paulus altså ikke kendt Guds væsen. Det var ham en hemmelighed, skønt ingen mere end han ønskede at kende Gud. Med ordet *hemmelighed* tilkendegiver han, at vor Herre Jesus Kristus ligger udenfor, hvad menneskeheden har mulighed for at finde frem til. Han er utænklig og uopnåelig.

At komme til tro på ham er altså at lære den utænkkelige og uopnåelige Gud at kende i vor Herre Jesus Kristus. Det er

den største gave, et lille menneske kan modtage. Gaven er så stor, at den behersker enhver, der har modtaget den. Han er med troen blevet et *genfødt* menneske, altså et *nyt* menneske *med Guds Ånd i sit hjerte*, fyldt af Guds uforskyldte kærlighed og kraft, og han er *fuldt forvisset* om Guds ords sandhed og om, at han nu ejer det evige liv!

Troen er *den Gud-givne overbevisning om de vidunderlige ting, der ikke kan ses*.

Hvem kan se, at vore synder er lige så langt borte fra os som østen fra vesten? Hvem kan se, at vor synd er sonet, og at vor skyld er slettet? Hvem kan se, at vi er gået over fra døden til livet og kommer ikke for dommen? Kan videnskabsmændene hjælpe os til at forstå det? Kan forskerne finde frem til det? Hvem kan se, at vi er Guds arvinger og Kristi medarbejdere, og at alt således tilhører os? Kan Videnskaberens Selskab give os hjælp til at fatte og gribe det? Hvem kan se, at vi er Guds sønner og døtre?

Det kan ikke ses – det er skjult – der kan ikke anføres noget argument herfor, som overbeviser verden.

Ingen videnskabsmand kan bevise det. Ingen politiker kan skaffe flertal for det!

Men troen er overbevist derom med en overbevisning, der er urokkelig! Hvilken gave er dog troen!

Den er ikke blot denne sejrige overbevisning – den er også *de usynlige herligheders nærvær!*

Kristus bor ved sin Ånd i mig – hvilket helligt nærvær! Kan det ses – kan det støttes af beviser, som verden anerkender – kan det ses, at han er mig nærmere end skyggen ved min højre hånd? Nej, men enhver, der ejer troen, kender dette hellige nærvær – Gud er ikke langt borte – jeg er i ham, og han i mig!

Hvilken dyrebar gave er dog troen!

Hvordan?

Der findes ingen håndbog i at komme til troen på vor Herre Jesus Kristus. Hvis man kunne anvise en bestemt vej, der med sikkerhed førte ethvert menneske til den nyskabende tro, da var troen ikke mere underfuld – da var den ligesom elektriciteten blevet almen eje – og Gud var blevet en almindelig gud, der ikke vakte forundring.

Det er et *under*, hver gang et menneske, født i synd, kommer til den levende og livgivende tro. Og der kan ikke skrives en vejledende håndbog i underet!

Just fordi det er et under, er det *Guds værk*, thi menneskene er ikke i stand til at skabe underet.

Og just fordi det er et under, bygger

det ikke på menneskelige forudsætninger.

Men da de fleste mennesker mener, at de i det mindste har visse forudsætninger (villighed – oprigtighed – helhjertethed – o.s.v.), begynder Guds nådeshandling med mennesket ofte med, at han *ydmyger* det. Han lader det komme grundigt til kort, fører det ind i en blindgyde, standser det brat på dets egen vej, lader en smerte eller sorg ramme ham og viser ham, at han har alt at frygte.

Guds Ånd lader ham ikke i ro, men gør hans samvittighed vågen, så han ikke mere kan gemme sig bag undskyldninger eller bortforklaringer. Han bliver overbevist om, hvad der ikke kan ses eller forklares med argumenter, som almenheden godkender – overbevist om, at han er *fortabt* – at han er syndig helt igennem – at han har forspildt sit liv!

Alt, hvad der ikke udspringer af tro, det er synd – men hvem vil gå med til en sådan påstand? Det er *Paulus*, der hævder det (Rom. 14,23), men det er han aldrig blevet populær på, og flertallet afviser hans påstand som tåbelig – tænk på alt det gode og humane, der er udrettet uden tro!

Dog, når Guds Ånd overbeviser derom, så sjælen vander sig i samvittighedskvaler, da behøves ingen argumenter for, at Paulus ikke overdriber, thi da stønner sjælen: »Gud, vær mig arme synder nådig!«³ – og da er Gud på vej med troen til den synder, der ingen forudsætninger mere har for hans nåde!

Da kommer det øjeblik eller den stund eller den periode, da Gud åbenbarer sig selv for den fortabte synder, idet han åbner hans øjne for, at Jesus Kristus er hans Frelser og Herre. Oftest sker det gennem *ordet om korset*, thi troen kommer af det, der høres, og det, som høres, kommer i kraft af Guds ord (Rom. 10,17).

Når denne vidundertro således skænkes en synder og modtages af ham, da *bliver alt nyt*. Før var han blind, nu ser han. Før var han døv, nu hører han. Før var han død i synd og overtrædelse, nu lever han for Gud!

Ja, nu kender han Ham, der er og var og som kommer – Ham, som al verden aldrig kan lære at kende, hvor meget den end gransker og forsker og ofrer og analyserer – Ham, hvis væsen er kærlighed – men en kærlighed, der overgår al erkendelse – en kærlighed, som intet menneske kan nå frem til på nogen anden måde end gennem den Gud-givne tro!

Med denne vidundertro tager Kristus bolig i sit barns hjerte ved Helligånden, således at troen også er *nærvær* – Guds personlige nærvær hos den troende!

Nærvær er *nærhed* – Den Almægtige,

der er langt uden for, hvad noget menneske kan trænge frem til, er nu *ganske nær* – den himmelske herlighed er nær – vi taler nu sammen hele tiden – han med mig, og jeg med ham – jeg vandrer hånd i hånd med ham, vejledet af hans hellige Ånd.

Frygten er overvundet, bekymringerne

er besejret, selv dødsfrygten har mistet sit greb om sjælen.

»Gå bort med fred! Din tro har frelst dig!« Det er hans ord til enhver, der har modtaget troen fra ham. De lyder allerklarest den sidste stund, vi skal være herne-

O vidunderetro – dog, lad mig ikke prise troen, men Ham, der i sin uudgrundelige barmhjertighed skænkede mig synder troens vidunderlige gave, Ham, der er troens begynder og fuldender!

Vidunderetroens midler og metoder

Den herlige tro retter sig »kun« imod Herren og har sin glæde og sin styrke i at følge hans råd og anvisninger.

Hvilke mennesker?

Når en virksomhed vil ansætte nye medarbejdere, går den omhyggeligt til værks. Først sætter den en annonce i aviserne med en stillingsbeskrivelse, hvorefter det fremgår, hvilke krav der stilles til den medarbejder, man søger. Når ansøgningerne er indkommet, bliver de nøje gennemgået; man udvælger dem, man anser for bedst kvalificerede, og indkalder dem til en samtale. Her bliver de udspurgt om mange forskellige ting, og det sker, at de derefter sendes til en psykoteknisk prøve. På grundlag af alle de fakta, som man på den måde kommer i besiddelse af om ansøgnernes kvalifikationer, træffer man så til sidst sit valg.

Det er altid de bedst uddannede, de bedst skolede, de mest erfarne, de, der præsenterer sig bedst og mest fordelagtigt, der kommer igennem nåleøjet og får stillingerne.

Man udvælger aldrig dem, der intet er – det ville jo være dårskab. Det kan derimod være en fordel, at ansøgeren har et kendt navn, kommer fra en anset familie og har gode fortalere. Akademikere har ofte et fortrin frem for andre.

Nu er Guds riges sag uendeligt vigtigere og mere betydningsfuld end selv det største industriforetagende i verden. Derfor går man vel endnu grundigere til værks, når det gælder at uddele ansvar i Guds menighed.

Ja, det gør man – men på den stik modsatte måde! Man kommer i hu, *hvem Gud udvælger* – det står nøjagtigt beskrevet i 1. Kor. 1,26-31. Gud udvalgte det, der var dårskab for verden, det, der var svagt, det for verden ringe og det foragtede, ja det, der ikke var noget.

Gud er meget nøjeregnende med, at enhver, der vil indføre *denne verdens* måde at tænke og beregne på, *denne verdens* måde at planlægge på, *denne verdens* måde at skabe sikkerhed på, *ikke* får noget at sige i hans rige!

Guds rige ødelægges nemlig af menneskers klogskab, planer, beregninger, organisering og sikkerhedsnet. Når sådanne

ting kommer ind, bedrøves Guds Ånd, thi nu ligner Guds rige et menneskeligt foretagende, der drives på en forståelig menneskelig måde.

Det er umuligt at udsige, hvilken skade man har forvoldt Guds sag, da man lod mennesker med et stort navn eller med penge eller med jordisk indflydelse eller med magt og styrke få indflydelse. De har altid trukket den gale vej – men været overbevist om, at de gjorde det rigtige, og at Gud nok skulle velsigne det.

Det er kun dem, der intet er, som Gud udvælger. Det vil sige de små, de ydmyge, dem, der finder sig selv uegnede, dem, der bærer og aldrig skubber sig selv i forgrunden.

Ganske vist siger Paulus, at der også er nogle verdsligt viise, nogle mægtige og nogle fornemme iblandt dem, Gud har udvalgt, men hermed siger han ikke, at Gud har valgt dem, *fordi* de var kloge, mægtige og fornemme, men *til trods for* at de var det. Han gjorde dem først lige så små som de mindste, så de ikke pukkede på deres klogskab, sagde eller fornemhed – de var i Guds øjne lige så små som alle de andre – de vidste det blot ikke, før Gud ydmygede dem og bøjede dem helt ned i støvet!

Lad os være meget omhyggelige i Guds menighed med ikke at gøre, som verden gør, når den uddeler ansvar, men at gøre, som Gud gør!

Guds rige bæres af de små, de svage, de hjælpeløse – de ensomme, de, der ikke agtes for noget – de stille i landet, der ikke gør noget nummer ud af sig selv – det ser troen klart og fryder sig over – men klogskaben ser det ikke og går derfor anderledes til værks.

Herom kunne meget siges – men det er ikke sikkert, at flere påvisninger af denne herlige hemmelighed overbeviser de kloge eller andre, der har magten.

Midlerne

Hvilke midler tager vidunderetroen i anvendelse? Svaret er enkelt: troen kender kun et middel: *lydigheden imod Guds vilje*.

Lydigheden er det samme som at *følge Kristus efter* (Johs. 12,26).

Vi kan for overblikkets skyld betragte

lydigheden og efterfølgelsen under tre synsvinkler:

Først dårskaben!

Det er i verdens øjne den rene dårskab at adlyde Gud. Da *Abram* på Guds ord forlod *Ur* i *Kaldæa*, kunne han ikke sige, hvor han gik hen. Men det er jo dårskab! Han kunne kun sige, at han gik til et land, som Gud ville vise ham! Ja, men det er da så usikkert, at det kan man ikke byde noget menneske! Da han gik med sin søn, den elskede, til *Morija*, var det topmålet af dårskab!

Har den mand udrettet noget? Var han »effektiv« i sin tjeneste – for at anvende et moderne ord?

Du finder dårskaben i hele *Moses'* tjeneste – i *David's* – i *profeternes* – i *apostlenes* – ja, i *Herrens* tjeneste hernede. Ingen jordisk sikkerhed – ingen organisatorisk overbygning – kun afhængighed af Herren skridt for skridt – kun lydighed – kun tro – sandelig er dårskaben troens ufejlbarlige middel, når dårskaben består i lydighed og efterfølgelse!

Dernæst svagheden.

Abraham var næsten hundrede år og Sara halvfems, da Gud lod det største ske i deres liv: Sara undfangede ved tro og fødte sin søn *Isak!*

Gud understreger kraftigt, at hans tanker ikke fremmes af menneskelig kraft. Hans rige bygges ikke derpå. Det, som i menneskers øjne er stort, er ham en vederstyggelighed.

Den *fattige* enke gav og giver altid mere end de mange rige.

Den *svage* Paulus, som bliver slået i ansigtet af en satans engel, udretter ubeskriveligt langt mere end alle verdens stærke kristne tilsammen.

Det var de forkomne og forhutlede, der samledes hos *David*, da Saul forfulgte ham, og med disse svage, som ikke regnedes for noget, sejrede han.

»Ikke ved magt og ikke ved styrke, men ved min Ånd,« d.v.s. ved min kraft, der fuldkommes i svaghed!

Det kunne der også siges meget om, men siges der *for meget*, bliver ordene *for stærke* – og så har man jo sagt det modsatte af, hvad man ville sige!

Endelig modgangen!

Den herlige vidunderetros kraftigste

middel er *lidelsen* – men det ord tør jeg ikke anvende, fordi jeg kender så godt som intet til lidelse. Derfor har jeg skrevet *modgang* – det kender jeg måske en lille bitte smule til.

Lad os vandre stille i ånden ud til *Gol-gata*. Her ser vi smerternes mand fuldende sin tjeneste i usigelig lidelse. Her ser vi, at Guds tjeners vej går igennem de dybe vande.

Udrettede han noget?

Her møder du Guds dårskab og Guds svaghed – ja, her møder du Guds visdom og Guds kraft!

Alt er taget fra ham – og han fuldbyrder frelsen en gang for alle!

Betragt apostelen *Paulus!*

Hans liv efter hans omvendelse var så lidelsesfyldt, at vi ikke har mulighed for at

sætte os ind i det! Men se, hvad han udrettede! Betragt vore tros-søskende i *Kina!* Hvilken sum af trængsel og smerte! Ja – og hvilken sum af frugt for Gud!

Sikkerhed?

Troen holder Gud, der gav sine forjættelser, for trofast – det er troen vis på! Men troen trives ikke, når de kristne vil skaffe en vis menneskelig sikkerhed til veje, thi jordiske garantier, sikkerhedsnet og andre kloge foranstaltninger hører denne verdens tankegang til, men ikke Guds.

Der tales meget om økonomien i menighederne i dag – efter min opfattelse for meget.

Gud har klart og tydeligt lovet os, at han vil give os, hvad vi behøver, ja give det i tilgift, når vi først søger hans rige og

hans retfærdighed. Han holder sit løfte!

Vidunderetroen taler ikke store ord om sig selv, thi store ord er pralende. Men den er inderligt taknemmelig over, at Gud, der kunne bispise hele Israels folk ude i ørkenen i fyrre år, er den samme i dag – og at den får lov til at opleve det!

Der var intet sikkerhedsnet derude i den barske og frygtelige ørken – men Gud støtter aldrig sin omsorg og hjælp til nogen form for jordisk sikkerhed – han er jo GUD!

Menighedens hellige kald er at vidne om Ham, så verden kan se, at menigheden ikke behøver verdens metoder og verdens hjælp, fordi den har den forret at kende Gud og stole på ham – d.v.s. på ham *alene!*

Saglig og konsekvent

Martin Luther kaldte troen for *den yderste saglighed* og sagde dermed som så ofte noget afgørende.

To og to er fire – fem og fem er ti – sådan er det, uanset om du føler det eller er uoplagt eller er træt eller er mismodig eller er gnaven eller er i godt humør – det kan ikke ændres!

Gud er DEN, HAN ER – hans navn er JEG ER – og det er han, uanset om du føler det eller er uoplagt eller er træt, o.s.v.

Peter Dass synger, at »Gud er Gud, om alle mand var døde, Gud er Gud, om alle land var øde!«

Ham tror vi på, således som han har åbenbaret sig i sin søn, den elskede!

Han overgår fornuftens og tankens muligheder for at fatte – han rummes ikke i noget følelsesliv – menneskehedens samlede erfaring indtil i dag er, at han ikke har grebet ind, thi hvis han havde gjort det, ville alt se anderledes ud!

Troen er derfor, som *Søren Kierkegaard* sagde, et *spring* bort fra fornuften og følelsen og erfaringen ind i Gud selv.

Den er *den yderste saglighed*, d.v.s. troen er uafhængig af fornuft, følelse og erfaring, thi troen tror på Gud, og Han er DEN, HAN ER og forbliver DEN, HAN ER.

Troen støtter sig kun til, hvad Gud har åbenbaret om sig selv. Den ser hen til Ham. Den ser op til Ham. Den lytter til Ham.

Gud sagde til den halvfemsårige *Sara* og den hundredårige *Abraham*, at de skulle få en søn!

Hvad sagde fornuften?

Hvad sagde følelsen?

Hvad sagde erfaringen?

Men *Abraham troede Gud* – han ejede den yderste saglighed – Bibelen beskriver

troen som værende *imod håb* (fordi hverken tanken, følelsen eller erfaringen støtter den) *med håb* (fordi den yderste saglighed holder fast ved den guddommelige kendsgerning, at Gud har talt, og han lyver ikke, men indfrier sit løfte).

I den videnskabelige verden kendes den yderste saglighed ikke, slet ikke i vor tid, idet enhver videnskabsmand ved, at hans egne forudsætninger og de instrumenter, han benytter, påvirker det resultat, han kommer frem til i sit arbejde.

Men GUD påvirkes ikke af dem, der iagttager ham. Han forbliver DEN, HAN ER!

Det formår den Gud-givne tro at holde fast ved med »den yderste saglighed« – dermed er den uovervindelig!

Der bliver imidlertid sat ind på troen for at berøve den dens kraft. Derfor må troen *kæmpe*, og derfor tales der om *troens gode strid*.

Saglighed contra saglighed

At være saglig er at holde sig til kendsgerningerne. Man taler om de »nøgne kendsgerninger«, om »fakta« og »de faktiske forhold«. Når man holder sig til dem, og lægger dem til grund for sine slutninger, er man saglig.

Det kan ikke bestrides. Det er ikke ved hjælp af drømme, fantasterier og ønsketænkning, *Storebæltsbroen* bliver bygget, men ved saglige beregninger, byggende på objektive kendsgerninger, og saglig planlægning.

Jo mere saglighed, des tryggere føler vi os. Vi kan kun være taknemmelige for enhver saglig håndværker, læge, ingeniør, pilot, videnskabsmand, o.s.v. Vi ønsker stadig mere saglighed, derfor ønsker vi også bedre uddannelse, mere forskning,

højere kvalitet.

Men denne saglighed har *sin grænse*. Den kan aldrig give et sagligt svar på menneskets dybeste spørgsmål: »Hvorfra kommer jeg, hvor skal jeg hen?« Den kan med andre ord aldrig på saglig og overbevisende måde stille menneskets dybeste trang: er døden det endelige punktum for min tilværelse?

Det er altså en *begrænset* saglighed – begrænset til universet, men ikke rækken- de ud over det og slet ikke ud over tiden, ind i evigheden.

Det er en saglighed, som bygger på beviser, og som er et resultat af slægternes forskning og erfaringer.

Troens saglighed anfægter ikke denne saglighed, men respekterer den, hvis blot den ikke søger at overskride sin grænse. Hvis den imidlertid begynder at tale om de ting, der rækker ud over tiden, da sætter troens saglighed den straks på plads med en kraftig reprimande.

Hvis den kræver bevis for Guds eksistens – hvis den kræver, at menneskehedens erfaring skal bekræfte, at Gud er kærlighed – hvis den i saglighedens interesse benægter, at Jesus vandrede på bølgerne – hvis den kort sagt med sin begrænsede saglighed stiller spørgsmålstejn ved åbenbaringen af den evige Gud i Den hellige Skrift, da kommer den i strid med troens saglighed.

Og da møder den sin overmand! Ethvert menneske, der ejer den levende tro, har dermed fået svar på sit dybeste spørgsmål: »Hvor kommer jeg fra, og hvor skal jeg hen?« thi han har lært sin Herre og Frelser at kende og fundet hvile hos ham.

Han har med andre ord lært den *grundlæggende virkelighed* at kende: GUD, som HAN ER i KRISTUS JESUS.

Dermed kender han den *evige* virkelighed, der ligger til grund for den *skabte* virkelighed. Han kender den virkelighed, som ikke har nogen begyndelse, den virkelighed, som aldrig kan opdages af menneskene, hvor meget de end forsøger og søger.

Han ejer altså troens saglighed om den virkelige virkelighed og deler med den øvrige menneskehed dens saglighed om det skabte.

Hvor gerne vi end vil gribe med vort hjertes *følelser*, at Gud er kærlighed, og hvor gerne vi med vor *erfaring* vil begrunde, at alle ting samvirker til bedste for Guds børn, og hvor gerne vi med vor *forstand* vil kunne forklare Guds handlemåde, så er og forbliver Gud for stor dertil. Kun troen har saglighed nok dertil.

Vore *følelser* er usaglige, ustadige, ustabile. Vore *erfaringer* modsiger sig selv, og vor *forstand* er alt for begrænset til at kunne forklare Guds evige udvælgelse og underfulde handlemåde. Kun når vi lægger følelse, forstand og erfaring under *troens herredømme*, kan vi fastholde og se, at alle ting samvirker til vort bedste.

Troens saglighed holder os fast på den urokkelige klippegrund, så vi har fast grund under fødderne i tid og evighed.

Ganske vist kalder menneskene tvivlen for saglig og troen for usaglig, men det er, fordi de ikke ved, hvad de taler om. De vil anvende deres begrænsede saglighed, der kun omfatter universet og dets »naturlove«, til at »bedømme« den evige, uskabte Gud og hans store gerninger. De vil altså underkaste Skaberen skabningens bedømmelse! De indkalder Gud til at stå prøve ved deres eksamensbord!

Guds mindste små ved uendeligt mere end verdens største videnskabsmænd, der kun råder over den uigenfødte saglighed. Thi Guds mindste små *kender GUD!*

Hvilken gave! Dermed kommer alt på plads! Uden kendskab til Gud er intet på plads!

Hvilken saglighed, ikke erhvervet ved forskning og granskning, men ved at få øret åbnet for Guds røst i Den hellige Skrift! Du ved mere end samtlige Nobel-pris-modtagere, men du får aldrig Nobel-prisen – du får derimod den evige sejrskrans!

Thi dette er den sejr, som har overvundet verden: vor tro (1. Johs. 5,4).

Konsekvens

Troen fryder sig over at drage de praktiske konsekvenser af sin saglighed. Den kender Gud.

Der rettes angreb imod troens *kend-skab* til Gud og sættes spørgsmålstegn ved, om troen nu også er troværdig! Der rettes også angreb imod troen, når den vil *drage konsekvenserne* af sit kendskab til Herren. Er det ikke for risikabelt?

Lydighed er imidlertid troens element. Den vokser i styrke og fasthed gennem lydighed, den svækkes af ulydighed.

Ja, lydighed er ikke blot troens element, det er dens væsen!

Men lydighed forudsætter *opmærksomhed*. En uopmærksom elev hører ikke, hvad læreren siger, og bliver derfor ulydig uden måske bevidst at ville være det.

I det, vi kalder *gode* dage, pålægger troen sig en vis selvdisciplin, for gode dage indeholder ikke nogen tvang til at være opmærksom på Gud og søge ham af hele sit hjerte. Alt går jo godt! Derfor øver troen sig i Guds frygt og stiller visse krav til sig selv. Det går ikke at forsømme stilheden for Guds åsyn i Ordet – det går ikke at forsømme bønnen i lønkammeret – det går ikke at slippe fællesskabet, brødsbrydelsen og offertjenesten – det går ikke, selvom alt »går godt«! Det går ikke at pleje kødet – kort sagt: troen tillader ikke, at de gode dage med al deres bekvemmelighed og overflod svækker den. Den viser Gud *fuld opmærksomhed for at kende hans vilje og gøre den!*

I *onde* dage går det nemmere, thi onde

dage tvinger troen til at søge Gud uafledeligt, ellers bukker den jo under. Det vidunderlige er, at i onde dage bliver den virkelige virkelighed endnu mere virkelig – derfor oplever troen Guds personlige nærhed i de svære tider – ja, oplever den virkelige glæde, der er evig og derfor uafhængig af forholdene – troen sejrer over verden og er lydlig, hvor meget verden end raser imod den.

Den er konsekvent helt ind i døden, thi Gud er større end døden. Sandt er det, at følelserne ikke altid kan følge med – sandt er det, at det kan se håbløst ud – sandt er det, at troen kan lide nogle midlertidige nederlag – sandt er det, at det undertiden ser ud, som om Gud har glemt at gribe ind – men alligevel sejrer troen og opgiver aldrig endegyldigt sin konsekvens, thi den er af Gud og sejrer derfor over verden.

Når troen er sig selv, er den uafledeligt opmærksom på Gud. Kun når den lader sig forstyrre, bliver den uopmærksom. Den vandrer for Guds åsyn. Den overhører ikke hans vink gennem Helligånden. Den kender følgelig det belejlige øjeblik.

Men selv troen har en begrænsning. Overskrider den sin begrænsning, bliver den fanatisme. Da optræder den som herre over Gud og hans ord. Da påbyder den Gud, hvad han skal gøre. Da er den ikke længere opmærksom på Gud, men på sig selv, og dermed er den syg, thi selvcentrerede er ikke dens væsen.

Når troen optræder stormægtig, har den overskredet sin grænse. Når den praler, taler den ikke mere troens ord. Når den berømmer sig af sin lydighed, har den billigjort og forfladiget sig selv.

Troen er som alt, der kommer fra Gud, ædel, ren, hellig. Den kaldes »vor højhel-lige tro«!

Ak, om jeg, der skriver dette, havde taget bedre vare på denne vidunderlige gave! Måske siger du det samme!

Vidundertroens skepsis

Der er og forbliver en *uendelig, kvalitativ forskel* imellem Gud, der er DEN, HAN ER, og et menneske (for at anvende *Kierkegaards* udtryk).

Denne forskel er mennesket ikke opmærksom på; derfor frygter han ikke Gud.

Så snart et menneske modtager den levedegørende tro, bliver han opmærksom på den uendelige forskel imellem ham og Gud.

»Hvad er et menneske, at du kommer ham i hu?« spørger han, thi nu oplever han sin lidenhed og den uendelige forskel imellem ham og DEN EVIGE.

Når han så, retfærdiggjort ved troen på Herren Jesus, får lov til som et Guds barn tillidsfuldt at sige: »Abba, Fader!« da kender hans taknemmelighed ingen grænse.

Den uendelige forskel er ikke ophævet – Gud forbliver Gud – og mennesket forbliver en skabning – men nu er han *Guds barn!*

Det var ikke ved sin egen eller andres kløgt, han fandt Gud, ej heller ved sin egen retfærdige stræben. Det var kun i kraft af Guds underfulde indgreb, hans hjertes øjne og øren blev åbnet, så han lærte Gud at kende.

Nu er han Guds barn og vil *tjene Guds sag*. Hvordan?

Skal hans tjeneste ophæve den uendelige, kvalitative forskel imellem Gud og mennesket, eller skal den fremhæve og understrege den?

Tjenesten skal fremhæve Gud som DEN, HAN ER. Hvis ikke den gør det, da giver den menneskene et forkert indtryk af Gud. Tjenesten skal altså understrege, at Gud er ikke et menneske, men at der er en absolut forskel imellem Ham og os.

Derfor kan tjeneren ikke tage noget middel i anvendelse, som reducerer den

absolutte forskel. Guds hellighed, Guds majestæt, Guds visdom, Guds magt, Guds kærlighed må ikke tilpasses den menneskelige målestok og opfattelse.

Det glemmer vi let i vor iver. »Vi må gøre noget!« tænker vi, og så gør vi noget for Gud!

Og så tager vi metoder i anvendelse, som efter vor tankegang er »effektive« og derfor »drager mennesker«!

Skal mennesker komme, må det, vi indbyder til, se stort ud, ja helst meget stort, allerhelst større end alt, hvad man hidtil har kunnet præstere.

Det må ikke være trist, derfor må vi se nøje til, at der er stemning, helst megen sang og musik.

Det økonomiske grundlag må være i orden.

Skal vi få ungdommen med, må vi lægge an på den. Rockmusik trækker mængder af unge. Hvorfor ikke kristen rock?

Det er også godt, at verden kan se, at vi som kristne står sammen. Lad katolikker, protestanter og ortodokse dog stå sammen! Det ser da ud af noget!

Vil nogle kendte navne fra den politiske og kunstneriske verden medvirke, må

vi endelig have fat i dem.

Alt dette var sikkert effektivt, hvis blot det ikke gjaldt *Guds riges fremme*! Det ophæver jo den uendelige, kvalitative forskel imellem DEN ALMÆGTIGE og mennesket, imellem Hans tanker og menneskets, imellem Hans veje og menneskets. Det giver menneskene det indtryk, at der ikke er nogen afgørende forskel imellem Guds riges sag og enhver anden sag, som mennesker tillægger betydning.

Troen kan derfor ikke uden videre tro på noget sådant, men har i sit væsen en skepsis overfor det – en instinktiv skepsis.

Troen har jo altid Herren for øje – og troen kan ikke få øje på, at Herren eller hans apostle nogensinde gik således til værks.

Troen har lagt mærke til, at Herren snarere gjorde det svært for sig selv at udrette noget, hvis man bedømmer hans arbejde ud fra den menneskelige klogskab. Han stødte mange mennesker fra sig. Han omgav sig med en skare af samfundets små og ubetydelige. Han udnyttede ikke den periode, da mangfoldige flokkedes om ham, men forspildte den, da han talte ord til dem, som var hård tale. Til sidst er der kun en håndfuld mænd tilbage. Hvor

er succes'en?

Heller ikke efter sin opstandelse går han »klogt« til værks, men forbliver den samme. Han tilpasser sig ikke verdens opfattelse af, hvad der fører til noget, men holder sig og sine til *korsets vej*, der jo ikke fører til noget, som verden kan forstå.

Hans vej eller metode er *korsets*. Alt andet er troen skeptisk ved.

Derfor er troen og troens ridder så besværlig – besværlig endog i kristenheden.

Men Gud holder i sin nåde nogle så fast, at de får lov til at vise verden, at GUD er GUD og ikke et menneske. De viser det ofte gennem tab og modgang. Tydeligst er det formentlig vist af vore trosøskende i de stater, hvor magthaverne ville udrydde kristendommen. De har båret megen, megen frugt. De kunne slet ikke arrangere alt det, Vestens kristne kan stable på benene – men det var ingen ulykke – det var måske endda en fordel, thi dermed kunne de ikke ophæve den uendelige, kvalitative forskel imellem JEG ER DEN, JEG ER og et menneske fra i går.

De kunne lide – de kunne dø – de bar megen frugt.